

4. Спірін О.М. Інформаційно-комунікаційні та інформатичні компетентності як компоненти системи професійно-спеціалізованих компетентностей вчителя інформатики. *Інформаційні технології і засоби навчання*. № 5 (13). 2009. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/183/169>.

5. Ferrari, A. Digital Competence in Practice: An Analysis of Frameworks. Luxembourg: IPTS-JRC. 2011. URL: <http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC68116.pdf>.

Мачоган А.С.

вчитель інформатики,

«Навчально-виховний комплекс № 99»

багатопрофільна гімназія-школа І ступеня –

дошкільний навчальний заклад Дніпровського міської ради

НЕТРАДИЦІЙНІ ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ З ІНФОРМАТИКИ

На даний момент в навчальному процесі використовують різні педагогічні технології. Дуже часті в застосуванні, дослідні роботи – пошукові завдання, проекти, що передбачають індивідуалізацію навчання, розширенню обсягу знань учнів, використовують на факультативних, гурткових заняттях з метою підготовки учнів до виконання навчальних завдань на найвищому рівні пізнавальної активності та самостійності.

До групи методів стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності належать методи, спрямовані на формування позитивних мотивів учіння, які стимулюють пізнавальну активність і сприяють збагаченню студентів навчальною інформацією.

Методи формування пізнавальних інтересів учнів викликають позитивні дії та настрої – образність, цікавість, здивування, моральні переживання.

Найпоширенішими серед методів даної групи є:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу.
2. Метод опори на життєвий досвід учнів.
3. Метод пізнавальних ігор.
4. Метод створення відчуття успіху в навчанні.

5. Метод стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні.

6. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

Залежно від форми контрольних завдань перевірка може бути усною, письмовою, графічною і практичною.

Тестові методи перевірки знань становлять систему завдань для оцінювання знань учня за допомогою кількісних норм. Здебільшого передбачають вибір особою, яка проходить тестування, однієї з кількох запропонованих відповідей. Термін запровадив до вжитку у 1899 р. американський психолог Джеймс Кеттел (1860-1944), а тести, як прийом оцінювання почали застосовувати у Великобританії у 1864 р. На відміну від традиційних методів контролю, орієнтованих в основному на перевірку засвоєння конкретних знань, тестовий контроль спрямований на перевірку засвоєння ключових елементів навчального матеріалу. Він відрізняється більшою об'єктивністю, усуває суб'єктивізм, скорочує час на перевірку, сприяє дотриманню єдності вимог, запобігає випадковості при оцінюванні знань, забезпечує сприйняття учнем оцінки як об'єктивної, дає змогу статистично опрацювати одержані результати.

Програмований контроль полягає у пред'явленні до всіх учнів стандартних вимог у процесі перевірки однакових за кількістю і складністю контрольних завдань, запитань. Оцінювання знань здійснюють за допомогою різних автоматизованих або технічних пристроїв.

Роль і значущість форм навчання є визначальною в практиці навчання. Саме від вибору форми заняття залежить досягнення поставлених навчальних цілей.

Реалізація навчально-виховного процесу потребує від сучасного педагога знань та професійного використання різноманітних дидактичних форм, вміння їх удосконалення та модернізації (оновлення).

«Форма» – одне з понять дидактики, що менш за все піддається визначенню. Це часто призводить до термінологічної плутанини, коли навіть в окремих науково-методичних публікаціях поняття форми навчальної роботи і методу навчання вживають як синоніми, що в науці є неприпустимим.

Поняття «форми» передусім є філософською категорією, яка виражає внутрішній зв'язок та спосіб організації взаємодії елементів і процесів як між собою, так і з урахуванням зовнішніх умов. Вона тісно пов'язана з іншою філософською категорією – «змістом». Обидві категорії служать для виявлення внутрішніх джерел єдності, цілісності та розвитку.

На небезпечну тенденцію зниження інтересу учнів до занять, масова практика відреагувала нестандартними уроками, головною метою яких є пробудження й утримання інтересу учнів до навчальної праці.

Нестандартні форми проведення уроків більше подобаються учням, ніж буденні навчальні заняття. У них незвичайний задум, організація, методика проведення. Тому багато педагогів бачать у них прогрес педагогічної думки, правильний крок у напрямку демократизації школи.

Проблемами методики уроку, шляхів його вдосконалення переймалися багато вчених і вчителів таких, як А.М. Алексюк, Ю.К. Банський, Є.М. Ільїн, М.І. Махмутов, В.О. Оніщук, І.П. Підласий, Д.О. Тхоржевський, Н.М. Яковлев та багато інших.

Нестандартний урок – це імпровізоване навчальне заняття, що має нестандартну структуру. Назви уроків дають деяке уявлення про цілі, завдання і методику проведення таких занять. Найпоширенішими типами нестандартних уроків є:

- уроки-прес-конференції;
- уроки-аукціони;
- уроки-ділові ігри;
- уроки-занурення;
- уроки типу КВК;
- уроки-консультації;
- театралізовані уроки;
- уроки з груповими формами роботи;
- уроки взаємного навчання;
- уроки-творчості, які ведуть учні;
- уроки-заліки;
- уроки-сумніви;
- уроки-творчі звіти;
- уроки-формули;
- уроки-конкурси;
- уроки-фантазії;
- уроки-«суди»;
- уроки-пошуку істини;
- уроки-концерти;
- уроки-діалоги;
- уроки-рольові ігри;
- уроки-екскурсії;

– інтегровані уроки тощо.

Нестандартні форми проведення уроків застосовуються, як банально це не звучить більш всього в нетрадиційних уроках.

Весь процес навчання спрямований на засвоєння учнями певного кола знань, умінь та навичок, тому навчальна мета і повинна визначати результат, якого мають досягнути учні класу. Однак до цих пір на практиці все ще домінує інша логіка – переважаюча діяльності викладача, яка виражає в постановці мети стосовно вчителя. Застосовуючи пояснювально-ілюстративну методику заняття, викладачі домагалися міцного засвоєння знань, умінь і навичок. У зв'язку з цим педагогічна наука і шкільна практика спрямовують свої зусилля на пошуки шляхів подолання, удосконалення навчальних занять.

Аналіз уроків та анкетування вчителів переконують, що універсальної, жорсткої структури уроку, придатної для всіх випадків організації навчання бути не може. Тому останнім часом зроблено чимало спроб удосконалити побудову уроків, як форми організації навчання, застосовуючи так звані нестандартні уроки.

Дослідження показують, що для учнів навчального закладу найбільш цікавими є ті уроки, на яких чітко організовано навчально-трудоий процес, де їх залучають до активної пізнавальної діяльності, що приносить їм успіх, радість пізнання й праці.

У процесі проведення нестандартних уроків учень може отримати знання від учителя, книги, перегляду фільму, а також від комп'ютера. Кожному із цих способів передачі знань притаманні переваги і недоліки. Найбільш потрібний, необхідний для кожного конкретного випадку спосіб залежить від виду навчального матеріалу, стилю навчання, обраного учнем, а також від умінь педагога і його методики викладання. Комп'ютер можна запрограмувати так, що він буде володіти багатьма якостями і всіма можливими досягненнями і не матиме недоліків, притаманних книгам, фільмам.

Комп'ютер враховує широкий діапазон індивідуальних особливостей школярів. Він дає змогу кожному учню навчитися в зручному для нього темпі обирати, враховуючи не тільки правильність відповідей на одне або декілька завдань, часові втрати, характер помилок, а й тип і міру достатньої допомоги. Він сприяє формуванню у дітей рефлексії своєї діяльності – однієї із форм самоусвідомлення, яка орієнтована на осмислення людиною своєї діяльності, а також усвідомлення особистості своїх партнерів.

Вплив комп'ютера на систему освіти зумовлено також тим, що можна застосувати найрізноманітніші методи навчання, в тому числі й ті, які в умовах традиційних форм можна використовувати з обмеженням.

Список використаних джерел:

1. Вороніна Т.П. Освіта в епоху нових інформаційних технологій / Т.П. Вороніна. – Москва : АМО, 2008. – 147 с.
2. Горберг Г.С. Інформаційні технології / Г.С. Горберг, А.В. Зафієвській, А.А. Короткін. – Москва : Академія, 2004. – 231 с.
3. Лискова В.Ю. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках інформатики в умовах навчально-інформаційного середовища / В.Ю. Лискова. – Тамбов : Стиль, – 2007. – 380 с.

Михайлова Я.А.

студентка;

Волощук І.А.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Криворізький державний педагогічний університет

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У сучасній школі, навчаючись, дитина має можливість проявляти свої здібності, творчість, бути активною, а також сформувати свої вміння та навички за допомогою інноваційних технологій. Особливе місце в цьому процесі займає розвиток математичних здібностей.

Вивчаючи математику учні не тільки зміцнюють пам'ять, але й тренують характер. Оскільки для розв'язання певних задач потрібна винахідливість, терплячість, посидючість та уважність. Математика має тісний зв'язок з багатьма науками, а особливо з інформатикою або інформаційно-інноваційними технологіями. Сучасне суспільство не можна уявити без математичних знань.